

Komisjoni teatis, millega nähakse ette suunised laevahaldusettevõtjatele antava riigiabi kohta**(EMPs kohaldatav tekst)**

(2009/C 132/06)

1. REGULEERIMISALA

Käesolevas teatises käsitletakse laevade meeskondade ja tehniliste haldajate õigust ettevõtte tulumaksu vähendamisele või komisjoni teatise K(2004) 43 – Ühenduse suunised meretranspordile antava riigiabi kohta ⁽¹⁾ (edaspidi „suunised”) – punkti 3.1 kohasele tonnaažimaksu kohaldamisele. Teatises ei käsitleta riigiabi laevade äriliste haldajatele. Käesolevat teatist kohaldatakse meeskondade ja tehniliste haldajate suhtes, sõltumata sellest, kas asjaomane laev on nendega varustatud eraldi või koos.

2. SISSEJUHATUS**2.1. Üldine taust**

Suunistes nähakse ette võimalus, et laevahaldusettevõtjatel on õigus tonnaažimaksule või laevandusettevõtjatele mõeldud muule maksukorrale (punkt 3.1). Siiski on see õigus vaid juhtudel, kui samale laevale pakutakse nii tehnilist kui ka meeskonnahaldust („täishaldus”), samal ajal kui need teenused eraldi pakutuna ei kuulu tonnaažimaksu ega muu maksukorra alla.

Suunistes on sätestatud, et komisjon vaatab iga kolme aasta järel läbi suuniste mõju laevahaldusele. ⁽²⁾ Käesolevas teatises on esitatud viimase hindamise tulemused ja järeldused laevahaldusettevõtjate õiguse kohta riigiabile.

2.2. Laevahaldus

Laevahaldusettevõtjad on üksused, mis pakuvad laevaomanikele erinevaid teenuseid, nagu tehniline ülevaatus, meeskondade värbamine ja väljaõpetamine, meeskondade haldamine ja laevade käitamine. Laevahaldusteenused jagunevad kolme liiki: meeskondade haldamine, tehniline haldamine ja ärihaldamine.

Meeskondade haldamine hõlmab kõiki meeskonnaga seotud küsimusi, nagu sobiva kvalifikatsiooniga meremeeste valimine ja palkamine, palgalehtede koostamine, laevade asjakohase mehitatusaseme tagamine, meremeeste kvalifikatsioonitunnistuste kontrollimine, õnnetus- ja töövõimetuskindlustuse pakkumine meremeestele, hooldamine reisi- ja viisakorralduse eest, tegelemine tervisekindlustusnõuetega, meremeeste töötulemuste hindamine ja mõnel juhul nende väljaõpe. Meeskondade haldamine moodustab lõviosa kogu maailma laevahaldusest.

Tehniline haldamine tagab laeva merekindluse ja selle vastavuse tehnilistele, ohutus- ja turvanõuetele. Eelkõige vastutab tehniline haldaja laeva remondi- ja hooldusotsuste tegemise eest. Tehniline haldus moodustab märkimisväärse osa laevahaldusest, ehkki väiksema kui meeskondade haldus.

Ärihaldamine hõlmab laevade võimsuse müügi reklaamimist ja selle tagamist laevade prahtimise, kauba- ja reisijateveo tellimuste vastuvõtmise, turgude kindlustamise ja esindajate määramise abil. Ärihaldamine moodustab väga väikse osa laevahaldusest. Praegu ei ole komisjoni käsutuses täielikku teavet ärihaldamise kohta. Seetõttu käesolevas teatises ärihaldamist ei käsitleta.

Laevade haldamine, nagu iga merendusala tegevus, on olemuselt ülemaailmne. Kuna puudub rahvusvaheline õigusakt, mis reguleeriks laevade haldamist kolmandate isikute poolt, on selle valdkonna standardid kokku lepitud eraõiguslike lepingutega. ⁽³⁾

⁽¹⁾ ELT C 13, 17.1.2004, lk 3.

⁽²⁾ Vt joonealune märkus nr 3, leheküljel 7 ELT C 13, 17.1.2004.

⁽³⁾ Üheks näiteks on „BIMCO laevade haldamise tüüpleping SHIPMAN 98”, mida sageli kasutatakse laevahaldusettevõtjate ja laevaomanike suhetes.

Euroopa Ühenduses toimub laevade haldamine peamiselt Küprosel. Kuid laevahaldusettevõtjaid on ka Ühendkuningriigis, Saksamaal, Taanis, Belgias ja Madalmaades. Väljaspool ühendust asuvad laevahaldusettevõtjad peamiselt Hong Kongis, Singapuris, Indias, Araabia Ühendemiraatides ja Ameerika Ühendriikides.

2.3. Laevahaldusettevõtjate abikõlblikkuse tingimuste läbivaatamine

Pärast suuniste avaldamisest 2004. aasta jaanuaris on ühenduse liikmeks saanud mitu mereriiki, sealhulgas Küpros kui maailma suurim laevade haldaja.

Küprose ühinemine ja tema eeltöö suuniste täitmiseks, samuti uurimus,⁽¹⁾ mille konsortsium nimetatud liikmesriigi valitsuse jaoks tegi, võimaldasid kõnealust tegevusala ja selle arengut paremini mõista. Teavet saadi eriti tehnilise ja meeskondade haldamise ning laevanduse seose kohta, samuti leiti, et meeskondade ja/või tehnilised haldajad võivad aidata kaasa suuniste eesmärgi saavutamisele.

3. LAEVAHALDUSETTEVÕTJATE ABIKÕBLIKKUSE HINDAMINE

Erinevalt muudest merendusega seotud teenustest on laevade haldamine meretransporditeenuste osutajate tavaline põhitegevus, mida pakutakse tavaliselt ettevõttesiseselt. Laevade haldamine on laevandusettevõtjate üks iseloomulikumaid tegevusalasid. Tänapäeval antakse see mõningatel juhtudel siiski allhanke korras eraldiseisvatele laevahaldusettevõtjatele. Laevade haldamise ja meretranspordi seose tõttu on eraldiseisvad laevahaldusettevõtjad sama taustaga kui laevaomanikud, nad tegutsevad mõlemad samas ärikeskkonnas, ehkki nad jagunevad spetsialiseerumise järgi. Laevaomanikud on laevahaldusettevõtjate ainsad kliendid.

Seda teavet arvestades on komisjon seisukohal, et laevade haldamist allhanke korras ei tohiks maksustamisega pärssida võrreldes ettevõttesesise haldamisega, kui laevahaldusettevõtjad täidavad samu nõudeid, mis kehtivad laevaomanikele, ning abi andmine laevahaldusettevõtjale aitab kaasa suuniste eesmärgi saavutamisele samamoodi nagu abi andmine laevaomanikule.

Komisjon on eelkõige seisukohal, et laevahaldusettevõtjad võivad just oma spetsialiseerumise ja põhitegevuse olemuse tõttu aidata kaasa suuniste eesmärgi saavutamisele, eriti „turvalise, tõhusa, ohutu ja keskkonnasõbraliku meretranspordi” saavutamisele ning „liikmesriikides välja kujunenud merendusklasteri tugevdamisele”.⁽²⁾

4. RIIGIABIKÕBLIKKUSE LAIENDAMINE LAEVAHALDUSETTEVÕTJATELE

Arvestades punktis 3 selgitatud, võimaldab komisjon Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 87 lõike 3 punkti c alusel suuniste punkti 3.1 kohast, maksusoodustust laevahaldusettevõtjatele, kes tegelevad koos või eraldi laevameeskondade ja tehnilise haldamisega, kui käesoleva teatise punktides 5 ja 6 tingimused on täidetud.

5. TEHNILISTE JA MEESKONDADE HALDAJATE ABIKÕBLIKKUSE TINGIMUSED

Abisaamiseks peavad laevahaldusettevõtjad kooskõlas suuniste punktiga 3.1 tõendama oma ilmset seost Euroopa Ühenduse ja selle majandusega. Peale selle peavad nad aitama kaasa suuniste punktis 2.2 sätestatud eesmärkide saavutamisele. Tehnilistel ja meeskondade haldajatel on õigus riigiabile tingimusel, et nende hallatavad laevad vastavad käesoleva teatise punktides 5.1–5.4 sätestatud nõuetele. Abikõplik tegevus peab toimuma täies mahus Euroopa Ühenduse territooriumil.

⁽¹⁾ Uurimus laevade haldamisest Küprosel ja Euroopa Liidus, 31. mai 2008, Küprose valitsuse tellimisel koostanud konsortsium Viini Majandus- ja Ärijuhtimise Kõrgkooli juhtimisel.

⁽²⁾ Suuniste punkt 2.2.

5.1. Euroopa Ühenduse majanduse ja tööhõive edendamine

Majanduslikku seost Euroopa Ühendusega näitab asjaolu, et laevade haldamine toimub ühe või mitme liikmesriigi territooriumil ning nii maismaal kui ka laevaldel töötavad peamiselt Euroopa Ühenduse kodanikud.

5.2. Majanduslik seos hallatavate laevade ja Euroopa Ühenduse vahel

Laevahaldusettevõtjad võivad saada riigilt abi laevade eest, mida hallatakse täielikult ühenduse territooriumilt, sõltumata sellest, kas haldamine toimub ettevõttesiseselt või see on allhanke korras antud osaliselt või täielikult ühe või mitme laevahaldusettevõtjale.

Võttes arvesse, et laevahaldusettevõtjatel ei ole oma klientide üle täieliku kontrolli, loetakse nimetatud tingimus täidetuks, kui vähemalt kaks kolmandikku hallatavate laevade tonnaazist hallatakse Euroopa Ühenduse territooriumilt. Seda osa ületav tonnaaz, mida ei hallata täielikult Euroopa Ühendusest, ei ole abikõlblik. ⁽¹⁾

5.3. Rahvusvaheliste ja Euroopa Ühenduse standardite täitmine

Laevahaldusettevõtjad on abikõlblikud juhul, kui kõik laevad ja meeskonnad, mida nad haldavad, täidavad rahvusvahelisi standardeid ja Euroopa Ühenduse õiguse nõudeid, eriti neid, mis on seotud turvalisuse, ohutuse, meremeeste väljaõppe ja sertifitseerimisega, keskkonnasõbralikkusega ja töötingimustega pardal.

5.4. Lippude osatähtsuse nõue (lipuseos)

Laevahaldusettevõtjate kohta kehtib suuniste punkti 3.1 kaheksanda lõigu kohane lippude osatähtsuse nõue. Võrdlusväärtuseks tuleb võtta ühenduse riikide lippude osatähtsus käesoleva teatise Euroopa Liidu Teatajas ilmumise päeval. Uute ettevõtjate puhul tuleb võrdlusväärtuseks võtta olukord üks aasta pärast seda, kui need alustasid tegevust.

6. TÄIENDAVID NÕUDED MEESKONDADE HALDAJATELE

6.1. Meremeeste väljaõpe

Meeskondade haldajatel on õigus riigibile juhul, kui kõik hallatavatel laevaldel töötavad meremehed on asjakohase hariduse ja väljaõppega, neil on kvalifikatsioonitunnistused, nagu on sätestatud Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni meremeeste väljaõppe, diplomeerimise ja vahiteenistuse aluste rahvusvahelises muudetud konventsioonis, mis võeti vastu 1978. aastal (edaspidi nimetatud „STCW“), ning nad on edukalt läbinud kursuse isikliku ohutuse kohta laeva pardal. Peale selle peavad meeskondade haldajad riigiabi saamiseks täitma STCW ja ühenduse õiguse nõuded äriühingute kohustuste kohta.

6.2. Sotsiaalsed tingimused

Selleks et saada riigiabi, peavad meeskondade haldajad tagama, et meremeeste tööandjad, olenemata sellest, kas need on laevaomanikud või laevahaldusettevõtjad, rakendaksid kõikidel laevaldel Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 2006. aasta meretöönormide konventsiooni (edaspidi „MLC“) ⁽²⁾ sätteid. Laevahaldusettevõtjad peavad eelkõige tagama, et nõuetekohaselt rakendataks MLC sätteid, mis käsitlevad meremeeste töölepinguid, ⁽³⁾ laeva kaotust või põhjaminekut, ⁽⁴⁾ arstiabi, ⁽⁵⁾ laevaomaniku vastutust, sealhulgas töötasu maksmist õnnetusjuhtumi või haiguse korral ⁽⁶⁾ ja tagasisõitu kodumaale. ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ Samal ajal ei mõjuta 2/3-reegli mittetäitmine laevahaldusettevõtja abikõlblikkust.

⁽²⁾ Tuleks meenutada, et Euroopa sotsiaalpartnerid sõlmisid kokkuleppe võtta kasutusele 2006. aasta meretöönormide konventsiooni asjakohane osa, mis on kaasatud ühenduse õigusesse nõukogu 16. veebruari 2009. aasta direktiiviga 2009/13/EÜ, millega rakendatakse Euroopa Ühenduse Reederite Ühingu (ECSA) ja Euroopa Liidu Transporditööstuse Ametiühingute Liidu (FST) sõlmitud kokkulepet 2006. aasta meretöönormide konventsiooni kohta ja muudetakse direktiivi 1999/63/EÜ (ELT L 124, 20.5.2009, lk 30).

⁽³⁾ MLC 2. jaotise eeskiri 2.1 ja standard A2.1 (Meremeeste töölepingud).

⁽⁴⁾ Samas, 2. jaotise eeskiri 2.6 ja standard A2.6 (Meremehe kompensatsioon laeva kaotuse või põhjamineku korral).

⁽⁵⁾ Samas, eeskiri 4.1 ja standard A4.1 (Arstiabi laeva pardal ja maal); Eeskiri 4.3 ja standard A4.3 (Tervise ja ohutuse kaitse ning õnnetuste ennetamine); 4. jaotise eeskiri 4.4 (Juurdepääs heaolu- ja olmeteenustele kaldal).

⁽⁶⁾ Samas, 4. jaotise eeskiri 4.2 ja standard A4.2 (Laevaomanike vastutus).

⁽⁷⁾ Samas, 2. jaotise eeskiri 2.5 ja standard A2.5 (Tagasisõit kodumaale).

Meeskondade haldajad peavad ka tagama, et täielikult järgitaks MLCs sätestatud töö- ja puhketunde käsitlervaid rahvusvahelisi standardeid.

Et olla abikõlblik, peavad meeskondade haldajad andma rahalise tagatise, et tagada hüvitis meremehe tööõnnetusest, kutsuhaigusest või ohust tingitud surma või pikaajalise töövõimetuse korral.

7. MAKSU ARVESTAMINE

Komisjon kohaldab ka laevahaldusettevõtjate suhtes suunistes sisalduvat põhimõtet, mille kohaselt kiidab ta turumoonutuste vältimiseks heaks vaid need maksukavad, mis tagavad liikmesriikides sama tegevusala ja sama tonnaaži eest ühtse maksukoormuse. See tähendab, et täielikku maksuvabastust ega samaväärseid kavu heaks ei kiideta. ⁽¹⁾

Laevahaldusettevõtjate puhul kasutatav maksubaas ei saa ilmselt olla sama, mida kohaldatakse laevaomanike suhtes, sest konkreetse laeva puhul on laevahaldusettevõtja käive palju väiksem kui laevaomaniku oma. Punktis 2.3 nimetatud uurimuse ja varem saadud teatiste kohaselt peaks laevahaldusettevõtjate suhtes kohaldatav maksubaas olema umbes 25 % (tonnaažilt või mõtteliselt kasumilt) sellest, mida võetakse sama laeva või tonnaaži eest laevaomanikult. Seetõttu nõuab komisjon, et laevahalduse tonnaažimaksukavade raames kohaldataks vähemalt 25 % määra. ⁽²⁾

Kui laevahaldusettevõtjad tegelevad muude tegevusaladega, mis ei ole käesoleva teatise kohaselt riigiabikõlblikud, peavad nad nende tegevusalade kohta eraldi raamatupidamisarvestust pidama.

Kui laevahaldusettevõtjad annavad osa oma tegevusest töövõtu korras kolmandatele isikutele, ei ole viimatinimetatutel õigust saada riigiabi.

8. KOHALDAMINE JA LÄBIVAATAMINE

Komisjon kohaldab käesolevas teatises esitatud suuniseid alates järgmisest päevast pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Laevahaldusettevõtjatele antav riigiabi lisatakse suuniste üldläbivaatamisel, mida näeb ette suuniste 13 punkt.

⁽¹⁾ Komisjon kasutab võimalust rõhutada käesolevas teatises, et laevahaldusettevõtjate ja laevaomanike maksude arvutamise mehhanism ise ei ole oluline; eelkõige on ebaoluline, kas kohaldatakse mõttelisel kasumil põhinevat süsteemi või mitte.

⁽²⁾ Abikõlblik laevaomanik vastutab kogu tonnaaimaksu eest.